

Aleksander Kośko, P. Makarowicz

Opatowice, gm. Radziejów, woj.
włocławskie. Stanowisko 3

Informator Archeologiczny : badania 20, 30

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ziaren zbóż. Pobrano ponadto trzy próby węgli drzewnych do badań radiowęglowych. Na podkreślenie zasługują też znaleziska 4 egzemplarzy siekter kamiennych, miniatur toporów z gliny, przedmiotów oraz licznych imporstów krzemienia wolińskiego.

Po raz pierwszy odkryto niewielką koncentrację materiałów z końca neolitu i wczesnej epoki brązu, które reprezentuje ceramika /ornamenty linii rytych, odcisków sznura dwudzielnego i guzków plastikowych/ oraz wyroby z krzemienia świeciechowskiego. Koncentracja tych materiałów wystąpiła poza zasięgiem opisanej warstwy kultury pucharów lejkowatych, co też raczej wyklucza możliwość przemieszania materiałów obu kultur.

Materiały z badań przechowywane są w MAiE w Łodzi.

Badania będą kontynuowane.

ODRY, gm. Czerak
woj. bydgoskie

piąta
okres lateński

OPATOWICE, gm. Radziejów
woj. wrocławskie
Stanowisko 3

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Instytut Pradziejowizacji
Zakład Pradziejowizacji
w Poznaniu

Badania prowadził doc. dr hab. Aleksander Kofko przy współpracy mgr. P. Makarowicza. Finansowano z problemu resortowego KP III.35. Cztery sezony badań. Osady kultury pucharów lejkowatych oraz kultury amfor kulistych.

Kontynuowano prace nad rozpoznaniem części stanowiska. Łącznie, w obrębie 7 wykopów, zbadano ok. 100 m² w zachodniej i południowo-zachodniej jego części, rejestrując 36 obiektów ziemnych /nr 35-71/, wśród których wyróżniono: 30 "jam" gospodarczych, 1 tzw. grób zwisający oraz 1 dołek posłupowych. W kategorii obiektów gospodarczych zdecydowanie dominują wydłuziska gliny. Są to w przeważnie owalne lub okrągłe w rzucie poziomym wkopy, nie zawierające zasadniczo materiału nabytkowego, lokowane wśród przecinającej szczyt wzniesienia morenowego żyły gliny. Zidentyfikowano także trzy obiekty o funkcji domniemanych "piwniczek". W ich wypełniskach wystąpił bogaty materiał ceramyczny oraz osteologiczny /w tym ości ryb/. Wspomniany wyżej "grób" /zbadano wschodni jego kraniec/ zawierał część /niepełnej wartościowej/ tuszy krowy. Kontynuowano nadto badania nad odkrytymi wcześniej hipotetycznymi konstrukcjami obronnymi, nie osiągając jednak rozstrzygniętych ustaleń /funkcyjnych i konstrukcyjnych/.

Wstępna analiza typologiczno-stratygraficzna wnosí istotne korekty do charakterystyki rozwoju zasiedlenia stanowiska. Wyróżnić można obecnie m. in. 5 faz danego procesu: 1/ czystość eksploatacji osady gliny - KPL faza IIIc; 2/ osady KAK /faza? /; 3/ osady KPl. /faza VI/, w obrębie której wzniesiono domniemane konstrukcje obronne; 4/ osady KAK /faza? /; 5/ obozowiska /? / KL.

Materiały przechowywane będą w IP UAM w Poznaniu.

Badania będą kontynuowane.

OPATOWICE, gm. Radziejów
woj. wrocławskie
Stanowisko 33

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Instytut Pradziejowizacji
Zakład Pradziejowizacji
w Poznaniu

Badania prowadził doc. dr hab. Aleksander Kofko przy współpracy mgr. M. Stmyt. Finansował WKZ we Wrocławiu. Trzeci sezon badań. Osady ludności kultury pucharów lejkowatych i kultury amfor kulistych.

Badania prowadzono w celu uchwycenia południowo-wschodniego krańca stanowiska. Zakończono 7 wykopów o łącznej powierzchni 181 m².

Zarejestrowano 33 obiekty ziemne, wśród których wystąpiło 14 jam, w tym 1 o charakterze zblizonym do "glinianki" oraz 19 dołek posłupowych. Większość rozpoznanych obiektów wiązać należy z osiedlami kultury pucharów lejkowatych, jedynie 1 jama dostarczyła materiałów kultury amfor kulistych.

Należy sądzić, iż w obecnym sezonie ocalałości pozostałości "gospodarczej" części osiedla kultury pucharów lejkowatych z fazy IIIc, użytkowanej na jego peryferiach, o czym świadczy obecność jamy związanej z pobieraniem surowca oraz niska - w porównaniu do lat ubiegłych - ilość materiału ceramicznego.

Ślady osadnictwa kultury amfor kulistych wystąpiły w postaci szczątkowej /1 jama oraz nieliczne fragmenty ceramiki/. Uzyskano nadto cenne dane dla analiz przyrodniczych w postaci profili z 3 warstwami próchnicy kopalnej.

Nie przewiduje się kontynuacji badań.